

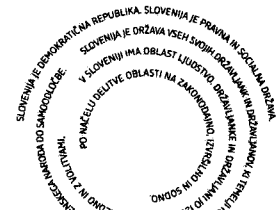

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti
ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča
zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 99 33, f: 01 478 98 41, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka:
Ljubljana, 20.10.2011

Predsednik Državnega zbora
g. Ljubo Germič

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	20 -10- 2011	
Šifra:	900-03/11-311	
Povezava:		
EPA:	2226-V	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Predmet: Poročilo preiskovalne komisije

V prilogi vam pošiljam Poročilo Preiskovalne komisije za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja.

Z lepimi pozdravi

Rudolf Petan
predsednik

Priloga: poročilo

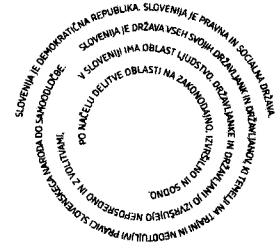
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti
ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča
zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 99 33, f: 01 478 98 41, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka:

Ljubljana, 19.10.2011

Na podlagi 22. člena poslovnika o parlamentarni preiskavi (url. 63/93)
Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko
šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in
koruptivnega ravnanja

p r e d l a g a

Državnemu zboru RS v sprejem

POROČILO

I. UVOD

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03 in 69/04) ter drugega odstavka 1. člena in drugega odstavka 4. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) je Državni zbor na seji dne 15. julija 2009

ODREDIL

parlamentarno preiskavo za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil

status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra.

Namen parlamentarne preiskave je:

1. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti dejansko premoženjsko stanje ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča, predvsem pa izvor tega premoženja. Obstaja sum, da Gregor Golobič Komisiji za preprečevanje korupcije ni prijavil vsega premoženja, saj naj bi bil poleg navidezne gospodarske družbe oziroma poštnega predala družbe Ultra Sum iz Amsterdama (preko katere je solastnik gospodarskih družb v skupini Ultra) (so)lastnik še dveh dodatnih poštnih predalov na Nizozemskem, poštnega predala v davčni oazi Singapur in drugega stvarnega ter finančnega premoženja.
2. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič ravnal klientelistično in koruptivno, ko so gospodarske družbe iz skupine Ultra pridobile zelo visoke zneske nepovratnih državnih pomoči od Ministrstva za gospodarstvo in celo od Ministrstva za šolstvo, ter, da se je preneslo področje elektronskih komunikacij (področje poslovnega interesa oz. delovanja gospodarskih družb iz skupine Ultra) iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki ga vodi Gregor Golobič.
3. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič ravnal klientelistično ter koruptivno pri pridobitvi poslov gospodarskih družb v skupini Ultra z državnimi in javnimi podjetji ter z lokalnimi skupnostmi in z državo (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvedla gospodarska družba Margento R&D d.o.o. itd).
4. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti ali se je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič z domnevno ustanovitvijo tujih navideznih gospodarskih družb oziroma poštnih nabiralnikov v tujini in transakcijami med njimi in gospodarskimi družbami skupine Ultra oziroma skupine Hram Holding v Sloveniji, izognil plačevanju davkov Republiki Sloveniji.
5. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, na kakšen način je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič prišel do deleža v gospodarskih družbah skupine Ultra (ali kot darilo ali kot nakup ali na kakšen drug način), in ali ni pri tem prišlo do utaje davkov. Razjasniti je treba njegovo politično odgovornost tudi pri tem, da kot nosilec javne funkcije sodeluje pri zviševanju davčnih bremen svojim državljanom, sam pa naj bi se z ustanavljanjem navideznih gospodarskih družb oziroma poštnih

nabiralnikov v tujini in podobnimi mahinacijami, plačevanju davkov Republiki Sloveniji izogibal. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti tudi, kako in na kakšen način je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič pridobil status kmeta, da je leta 1999 lahko kupil kmetijsko posest, katere nakup je takrat veljavni Zakon o kmetijskih zemljiščih dovoljeval le kmetom.

6. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič izkoristil svoj politični položaj oziroma ravnal koruptivno, ko so bila gospodarskim družbam v skupini Ultra, katerih solastnik je, dodeljena nezavarovana oziroma neustrezno zavarovana posojila, ki jih je odobrila NLB d.d., ki je banka v večinski državni lasti.

* * *

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 3. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94 - KZ), 4. in 5. člena ter prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) ter šeste alineje 36. člena in 112. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo) in Akta o odreditvi parlamentarne preiskave (Uradni list RS, št. 55/09) je Državni zbor na seji dne 25. septembra 2009 sprejel

SKLEP

o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila

odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra

I.

Preiskovalna komisija ima predsednika, podpredsednika, 7 članov in 6 namestnikov članov, ki se imenujejo izmed poslancev Državnega zbora.

V Preiskovalni komisiji ima:

Poslanska skupina Socialnih demokratov 1 člana in 1 namestnika člana,
 Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke 1 člana in 1 namestnika člana,
 Poslanska skupina ZARES - nova politika 1 člana in 1 namestnika člana,
 Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije 1 člana in 1 namestnika člana,
 Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke 1 člana in 1 namestnika člana,
 Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke 1 člana,
 Poslanska skupina Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije 1 člana in 1 namestnika člana.

II.

V Preiskovalno komisijo se imenujejo:

za člane:

Bogdan ČEPIČ, PS SD

Rudolf PETAN, PS SDS

Cvetka ZALOKAR ORAŽEM,
 ZARES

Joško GODEC, PS DeSUS
 DeSUS

Miran GYÖREK, PS SNS
 PLEMENITI, PS SNS

Jakob PRESEČNIK, PS SLS

mag. Borut SAJOVIC, PS PK LDS

za namestnike članov:

Matevž FRANGEŽ, PS SD

Ivan GRILL, PS SDS

PS ZARES Franci KEK, PS

mag. Vasja KLAVORA, PS

Zmago JELINČIČ

Milan GUMZAR, PS PK LDS

izmed članov se imenujeta:

za predsednika:

Rudolf PETAN, PS SDS

za podpredsednika:

Joško GODEC, PS DeSUS

SPREMEMBA SKLEPA

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 3. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94 - KZ), 4. in 5. člena ter prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) ter šeste alineje 36. člena, 112. in 201. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo) in Akta o odreditvi parlamentarne preiskave (Uradni list RS, št. 55/09) je Državni zbor na seji dne 17. decembra 2009 sprejel

S K L E P

o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra

I.

Sklep o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za

gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra (Uradni list RS, št. 77/09 in 95/09) se spremeni:

v besedilu **II. točke**:

- razreši se:

član:

Jakob PRESEČNIK, PS SLS;

- imenuje se:

za člana:

Franc PUKŠIČ, PS SLS.

SPREMEMBA SKLEPA

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 3. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94 - KZ), 4. in 5. člena ter prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) ter šeste alineje 36. člena, 112. in 201. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo) in Akta o odreditvi parlamentarne preiskave (Uradni list RS, št. 55/09) je Državni zbor na seji dne 19. novembra 2009 sprejel

SKLEP

o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra

I.

Sklep o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo

zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra (Uradni list RS, št. 77/09) se spremeni:

v besedilu **II. točke**:

- razreši se:

namestnik člana:

Franci KEK, PS ZARES;

- imenuje se:

za namestnika člana:

Tadej SLAPNIK, PS ZARES.

SPREMEMBA SKLEPA

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 3. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94 – KZ), 4. in 5. člena ter prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) ter šeste alineje 36. člena, 112. in 201. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo in 105/10) in Akta o odreditvi parlamentarne preiskave (Uradni list RS, št. 55/09) je Državni zbor na seji dne 7. marca 2011 sprejel

S K L E P

o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične

odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra

I.

V Sklepu o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra (Uradni list RS, št. 77/09, 95/09 in 106/09) se spremeni naslov, ki se glasi:

"Sklep o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja".

II.

V II. točki se:

- razrešita se:
 - članica:
Cvetka ZALOKAR ORAŽEM, PS ZARES,
in namestnik članice:
Tadej SLAPNIK, PS ZARES;
- imenujeta se:
 - za člana:
Tadej SLAPNIK, PS ZARES,
in za namestnico člana:
Cvetka ZALOKAR ORAŽEM

SPREMEMBA SKLEPA

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 3. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94 – KZ), 4. in 5. člena ter prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) ter šeste alineje 36. člena, 112. in 201. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) in Akta o odreditvi parlamentarne preiskave (Uradni list RS, št. 55/09) je Državni zbor na seji dne 4. 5. 2011 sprejel

SKLEP

o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja

I.

Sklep o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja (Uradni list RS, št. 77/09, 95/09, 106/09 in 17/11) se spremeni

v besedilu II. točke:

- razrešita se:
 član:
 Tadej SLAPNIK, PS ZARES,
 in namestnica člana:
 Cvetka ZALOKAR ORAŽEM, PS ZARES;
- imenujeta se:
 za člana:
 Franci KEK, PS ZARES,
 in za namestnika člana:
 Tadej SLAPNIK, PS ZARES.

II. OPIS POTEKA POSTOPKA

Prva seja, na kateri se je preiskovalna komisija konstituirala, je bila 29. oktobra 2009.

Preiskovalna komisija je na **4. seji, dne 21.1.2010**, na podlagi 6. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93) in na osnovi sklepa

Državnega zbora Republike Slovenije o ustanovitvi preiskovalne komisije sprejela

DOKAZNI SKLEP

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča v poteku parlamentarne preiskave preiskuje sume omenjenega ravnanja:

- pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.,o.o. itd), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo;
- za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke;
- neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor;
- za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in
- za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra.

V procesu parlamentarne preiskave ima status preiskovanca:

Gregor Golobič, minister

V procesu parlamentarne preiskave imajo status priče:

- Janez Tekavc, mag. pravnih znanosti
- Zoran Janković, župan
- Miloš Urbanija, direktor Ultra d.o.o.
- Zdenka Grozde, direktorica Javni holding Ljubljana d.o.o.
- Boris Stadler, nekdanji direktor SAS Group d.o.o.
- Aleš Čerin, nekdanji član uprave Mercator
- Vera Aljančič Falež, članica uprave Mercator
- Jaro Žontar, predsednik uprave Hram Holding d.d.
- Bržan Aleš, generalni sekretar ŠOS
- Drago Žura, direktor ŠOUM
- Aleksander Palutnik, nekdanji vodja razvoja v Ultri

- David Delakorda, direktor David Delakorda s.p.
- Gregor Breznik, zastopnik Margento B.V.
- Draško Veselinovič, nekdanji predsednik uprave NLB
- Matej Narat, nekdanji član uprave NLB
- Aleksander Vozel, NLB, direktor sektorja za upravljanje s tveganji in problematičnimi naložbami
- Anton Majzelj, nekdanji direktor družbe Mobitel
- Borut Razdevšek, nekdanji direktor družbe Debitel

Preiskovalna komisija je na 6. seji dne 10.3.2010 sprejela:

ŠIRITEV DOKAZNEGA SKLEPA

Na eni prihodnjih sej se zaslišijo naslednje priče:

1. Petra Jemec, sektor za upravljanje s tveganji v Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana,
2. Erik Žnidaršič, sektor za upravljanje s tveganji v Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana,
3. Mitja Bertonec, sektor za upravljanje s tveganji v Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana,
4. Janez Saje, Upravljalni center za upravljanje s tveganji in problematičnimi naložbami v Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana,
5. Anton Ribnikar, predstojnik Inštituta za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v Novi Ljubljanski banki d. d. Ljubljana,
6. Irena Juvan, Inštitut za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana, vodja PPVZP,
7. mag. Andrej Vizjak, predsednik Komisije Državnega zbora Republike Slovenije za nadzor javnih financ,
8. Špela Likar, poslovna sekretarka nekdanjega predsednika uprave Nove Ljubljanske banke d.d., Ljubljana Draška Veselinoviča.

Ta dokazni sklep se dopolnjuje.

Preiskovalna komisija je na 16. seji, dne 28.1.2011 sprejela

ŠIRITEV DOKAZNEGA SKLEPA:

1. preiskovalna komisija zahteva pri družbi Mobitel d.d., da ji posreduje celotno dokumentacijo postopka izbire izvajalcev na osnovi povabila k oddaji ponudbe št. 441-14/2008-3 za predmet naročila "Dobava, montaža, in vzdrževanje CNS v baznih postajah". Dokumentacija naj vsebuje vso razpisno dokumentacijo, dokumentacijo ocenjevanja prispelih ponudb, vse prispelle verzije ponudb družb na razpis, obvestilo o izboru, sklenjeno pogodbo z izbranim dobaviteljem ter dokumentacijo razpisne komisije. Mobitel d.d. preiskovalni komisiji posreduje kopijo pogodbe med družbo Mobitel d.d. in Ultra d.d. za vzdrževanje in servisiranje strojne in programske opreme CNS Bird, ki je veljala do

sklenitve pogodbe med družbo Mobitel d.d. in družbo Iskra Sistemi za nadzor CNS.

Preiskovalna komisija bo kot pričé zaslišala:

Kolenc Marjan, direktor Instal S d.o.o., Zagorje
 Klavdij Godnič Mobitel d.d. (Telekom One, Makedonija)
 Zoran Vehovar, Mobitel d.d.
 Uroš Suhadolčan, Iskra Sistemi
 Mag. Peter Goltnik, Iskra Sistemi d.d.
 (sklep soglasno sprejet).

Preiskovalna komisija je na 2. nujni seji dne 20.4.2011 sprejela sklep:
 Na eni prihodnjih sej se kot pričá zasliši Primož Jantolek
 (sklep soglasno sprejet)

Preiskovalna komisija je zasedala na 18. rednih ter 2. nujnih sejah in sicer:

Številka seje	Datum seje		Trajanje seje
1. seja	29. oktobra 2009	Konstitutivna seja	1.03
		Dogovor o delu	
1. nujna seja	7. marca 2011	Dogovor o delu	0.14
2. seja	5. novembra 2009	Sklep o izvedbi	0.40
		pripravljalnih	
		preiskovalnih	
		dejanj	
2. nujna seja	20. aprila 2011	Dogovor o delu	0.13
3. seja	3. decembra 2009	Obravnava	1.11
		zapisnika 1. in 2.	
		seje komisije.	
		Realizacija	
		sklepov 2. seje -	
		pregled	
		dospelega	
		gradiva	
		Seznanitev z	
		zahtevo g.	
		Gregorja Golobiča	
4.seja	21. januarja 2010	Obravnava	1.20
		zapisnika 3. seje	
		komisije	
		Zahteva za	
		dodatna gradiva	
		Dopolnitev sklepa	
		št. 2 o izvedbi	
		pripravljalnih	
		preiskovalnih	
		dejanj	
		Oblikovanje in	
		sprejem	
		dokaznega sklepa	

5.seja	2. februarja 2010	Obravnava zapisnika 4. seje komisije Dogovor o strategiji nadaljnega dela preiskovalne komisije	0.26
6.seja	10. februarja 2010	Obravnava zapisnika 5. seje komisije Dogovor o nadaljnjem delu: - predlog za izvedbo dodatnih pripravljalnih preiskovalnih dejanj - širitev dokaznega sklepa	0.25
7.seja	24. februarja 2010	Obravnava zapisnika 6. seje komisije Zaslišanje preiskovanca Gregorja Golobiča	3.55
8.seja	11. marca 2010	Obravnava zapisnika 6. in 7. seje komisije Dogovor o nadaljnjem delu; izvajanje dokazov Problematika prispelega gradiva NLB	0.12
9. seja	23. marca 2010	Zaslišanje priče Dr. Draško Veselinovič	2.30
Nadaljevanje 9. seje	14. aprila 2010	Zaslišanje prič: Janez Saje Špela Likar	1.46
10. seja	11. maja 2010	Zaslišanje prič: Petra Jemec Erik Žnidaršič Mitja Bertoncelj	1.33
11. seja	13. maja 2010	Zaslišanje prič: Božo Jašovič Matej Narat Anton Ribnikar	2.24
12. seja	19. maja 2010	Dogovor o nadaljnjem delu: - predlog za	0.12

		izvedbo dodatnih pripravljalnih preiskovalnih dejanj - širitev dokaznega sklepa	
13. seja	7. julija	Zaslišanje prič: Irena Juvan Mag. Andrej Vizjak	2.46
Nadaljevanje 13. seje	16. septembra	Aleksander Vozel Zaslišanje priče: Mag. Andreja Vizjaka	2.00
14. seja	8. julija	Zaslišanje priče: Marjana Kramarja	1.43
15. seja	16. septembra	Zaslišanje prič: Igor Marinšek Miloš Urbanija	1.10
16. seja	28.1.2011	Dogovor o delu	0.15
17. seja	8.4.2011	Zaslišanje priče: Uroša Suhadolčan a	0.44
18. seja	8.6.2011	Zaslišanje priče: Miloša Urbanije	1.13
1. nadalj. 18. seje	29.6.2011	Zaslišanje priče: Mag. Petra Goltnika	1.00
2. nadalj. 18. seje	28.9.2011	Primož Jantolek Klavdij Godnič Zoran Vehovar	2.40

1. DEL

III. DOKAZILA:

Preiskovalna komisija se je v prvi fazi svojega dela fokusirala na parlamentarno preiskavo iz zadnje alinene dokaznega sklepa in sicer:

- ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra.

V ta namen je zaslišala preiskovanca Gregorja Golobiča,

ter priče:

- dr. Draško Veselinovič, nekdanji predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana
- Janez Saje, Upravljalni center za upravljanje s tveganji in problematičnimi naložbami v NLB .d.d Ljubljana
- Špela Likar, poslovna sekretarka nekdanjega predsednika uprave NLB, d.d.
- Petra Jemec, Sektor za upravljanje s tveganji v NLB,d.d. Ljubljana
- Erik Žnidrašič, Sektor za upravljanje s tveganji v NLB,d.d. Ljubljana
- Mitja Bertonec, Sektor za upravljanje s tveganji v NLB,d.d. Ljubljana
- Božo Jašovič, predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana
- Matej Narat, nekdanji član uprave NLB,d.d. Ljubljana
- Anton Ribnikar, predstojnik Inštituta za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v NLB, d.d. Ljubljana
- Irena Juvan, Inštitut za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v NLB, d.d. Ljubljana, voda PPVZP
- Mag. Andrej Vizjak, predsednik Komisije DZ za nadzor javnih financ
- Aleksander Vozel, direktor Sektorja za upravljanje s tveganji v NLB,d.d. Ljubljana
- Marjan Kramar, nekdanji predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana
- Igor Marinšek, nekdanji predsednik NS NLB,
- Miloš Urbanija, direktor Ultra d.o.o..

Povzetki izpovedi preiskovanca in zaslišanih prič:

Preiskovanec **Gregor Golobič** je bil zaslišan na 7. seji preiskovalne komisije, dne 24.2.2010 in je navajal, da je motivacija pobudnikov konkretne parlamentarne preiskave, izključno poskus politične diskvalifikacije njega osebno in stranke, ki jo vodi.

Razlogi so maščevanje zaradi volilnega poraza leta 2008, ter poskus odvrniti pozornost od katastrofalnega, klientelistično-tajkuniziranega upravljanja z državo v preteklem

mandatu. Zadeve, ki se mu očitajo nimajo z njim nobene povezave in jih ni mogoče kvalificirati kot sporne ter segajo v pretekle čase, ko sploh ni bil javni funkcionar.

Status javnega funkcionarja je preiskovanec imel kot profesionalni član predsedstva ZSMS - pa še to po njegovih navedbah pogojno - od konca leta 1988 do začetka leta 1990. Potem kot delegat prve demokratične in osamosvojitvene skupščine od aprila 1990 do konca leta 1992 ter po 16-ih letih od 21. novembra 2008 dalje.

Preiskovanec Gregor Golobič je glede:

"slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra",

izpovedal:

Edini krediti, za katere se je v bankah dogovarjal, so bili njegovi osebni krediti. V zvezi z navedbami guvernerja Banke Slovenija, da je nad 50% kreditov, ki so jih podjetjem odobrile posamezne banke v Sloveniji nezavarovanih, je preiskovanec povedal, da podjetje Ultra pa tudi nobeno drugo podjetje iz te skupine, tega privilegija ni bilo deležno. Vsa posojila so zavarovana in to v višji vrednosti kot je višina posojil, pridobljenih po običajnem postopku!

Priča **dr. Draško Veselinovič**, je bil kot nekdanji predsednik uprave NLB, d.d., pred preiskovalno komisijo zaslišan na 9. seji, dne 23.3.2010.

Predsednik uprave NLB je bil v času od 1.2.2009 - 18.5.2009.

Izpovedal je, da odločno zanika, da bi on v javnost dajal kakršnekoli podake o kreditni izpostavljenosti NLB, do družb iz skupine Ultra. Sam je kot predsednik uprave sprožil interno preiskavo v NLB o tem, kako so podatki prišli v javnost.

Hipoteka je najvišja oblika zavarovanja kredita, najslabša je menica; dejansko se med bankirji menica sploh ne smatra kot zavarovanje.

Zavarovanja se med bankami razlikujejo. Nekatere zahtevajo višja, nekatere nižja zavarovanja. Na vsak način pa morajo biti ta v višjem odstotku, kot je vrednost posameznega kredita. V primeru, da gre za zastavo nepremičnine, ni pomembna zgolj vrednost te, temveč ali je sploh prodajljiva.

Da bi Gregor Golobič v tem času posredoval pri pridobivanju posameznih kreditov, priči ni znano. Prav tako mu ni poznan podatek o številu reprogramiranih kreditov skupine Ultra.

Priča ne ve, da je Gregor Golobič solastnik Ultra.

Draško Veselinovič je naročil podatke o kreditih za Ultra in Hram Holding oziroma o izpostavljenosti banke do obeh. Glede ničel lahko pove, da so bila določena zavarovanja kreditov.

Šlo je za normalno izpostavljenost podjetja do banke.

V času konjunktore so bila zavarovanja kreditov slabša, v času recesije pa banke praviloma težijo k čim boljšim zavarovanjem.

Na 1. nadaljevanju 9. seje dne 14.4.2010 sta bili zaslišani priči Janz Saje ter Špela Likar.

Priča **Janez Saje** zaposlen v Upravljalnem centru za upravljanje s tveganji in problematičnimi naložbami v NLB .d.d Ljubljana

je izpovedal, da je Banka Slovenije sprejela sklep o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic v katerem je opredelila vrste kreditnih zavarovanj. Ta so prvovrstna, primerna in ustezna. Obstojata pa še četrta možnost zavarovanj, ki pa niso prvovrstna, primerna ali ustreznost in jih NLB tretira kot ostala zavarovanja.

Menica se formalno upošteva kot zavarovanje, vsebinsko pa ne. Če firma ali posameznik nima razpoložljivega denarja, potem se menice, razen če se blokira račun, ne more uporabiti.

Takratni predsednik uprave, dr. Veselinovič je določenega dne ustno zahteval pripravo podatkov o kreditni izpostavljenosti do nekaterih firm, ki spadajo v skupino Ultra in Hram Holding. Ekipa je pripravila standardni obrazec, ki je vključeval določene podatke in tudi kreditno izpostavljenost. Oznaka "nič" v tem primeru pomeni kategorijo ostalih zavarovanj, ki niso v skladu z zahtevami Banke Slovenije.

Pravila določajo, da ni potrebno, da je vsak kredit zavarovan. To ne velja za prvovrstna podjetja razporejena v A in B bonitetni razred, ko jim banka odobrava kratkoročna posojila.

Z vplivom Ultra ali Gregorja Golobiča na poslovanje NLB priča ni seznanjen.

Priča **Špela Likar**, poslovna sekretarka nekdanjega predsednika uprave NLB, d.d. je imela dostop do elektronske pošte predsednika uprave NLB. Ne ve, da bi Gregor Golobič kdaj klical kakšnega člana uprave. Z Milošem Urbanijo pa so se slišali. Po naročilu predsednika uprave je klicala ona Miloša Urbanijo.

Na 10. seji preiskovalne komisije, dne 11.5.2010 so bile zališane priče: Petra Jemec, Erik Žnidaršič in Mitja Bertoncelj.

Priča **Petra Jemec**, Sektor za upravljanje s tveganji v NLB, d.d. Ljubljana. Priča je povedala, da je šifrant zavarovanj kreditov usklajen z zakonodajo Banke Slovenije. Ta določa, katere oblike zavarovanj sodijo v posamezno kategorijo. Gre za tri kategorije zavarovanj: prvovrstno, primerno in ustrezno. V NLB pa je definirana še četrta kategorija in sicer ostala zavarovanja. Tabele o zavarovanih kreditov skupine Ultra uradno ni videla. Na splošno pa lahko pove, da v sistemu ni bilo poročanih zavarovanj, ki bi jih bilo možno uvrstiti v predpisano kategorijo zavarovanj. V sektorju za upravljanje s tveganji ne definirajo šifer zavarovanja; to delajo poslovni skrbniki, ki sklepajo pogodbe in imajo vse razpoložljive informacije o pridobljenih zavarovanih.

Priča **Erik Žnidaršič** Sektor za upravljanje s tveganji v NLB, d.d. Ljubljana, opravlja delo kreditnega analitika. Sklep Banke Slovenije določa klasifikacijo zavarovanja kreditov. Oznaka "ničla" ne pomeni, da posamezen kredit ni zavarovan. Gre za kategorijo z oznako ostala zavarovanja. Ta oznaka pri zavarovanih ni pogosta. Konkretno zadevo Ultra ne sme komentirati.

Kvaliteto posameznih zavarovanj opredeli banka na osnovi bančne prakse. Pri posameznem primeru so važni denarni tokovi; z morebitno vnovčitvijo zavarovanja morajo zagotavljati poplačilo naložbe. Morebitna vnovčitev zavarovanja mora poplačati naložbo. Komitenti kategorije A in B so označeni kot prvovrstni in zanje velja razmerje 1 : 1.

Priča **Mitja Bertoncelj** Sektor za upravljanje s tveganji v NLB, d.d. Ljubljana, zaposlen v Oddelku za kreditne analize in kreditno-garancijske limite na mestu raziskovalca segmenta tveganj. V njegov redni obseg dela spada priprava gradiv za bonitetne analize za vsa podjetja. Na leto naredi 500 ali več analiz. Oznaka "ničla" ne pomeni, da posamezen kredit ni zavarovan. Banka pod to oznako uvršča četrto kategorijo zavarovanj, to so ostala zavarovanja. Klasifikacijo postavijo poslovni skrbniki, ki zagotovijo vnos podatkov v aplikacijo. Priča kot analitik pri svojem delu zahteva vse podatke obravnavanega podjetja, od dejavnosti, lastnikov, finančnih podatkov, najnovejših dogodkov. Po tem se naredi neka celostna bonitetna analiza. Ne spominja se, da bi kdaj kdo zahteval, da kakšno bonitetno analizo dopolni ali popravi. Stopnja zavarovanosti kredita je odvisna od poslovanja komitenta ter njegovega poslovnega odnosa z banko.

Na 11. seji, dne 13.5.2010, so bile zaslišane priče: mag. Božo Jašovič, Matej Narat in Anton Ribnikar.

Priča **mag. Božo Jašovič** predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana, je povedal, da je zguba NLB posledica slabšanja kreditne bonitete dolžnikov, kar je

povezano z zaostreno gospodarsko situacijo. Podjetja tako težje izpolnjujejo svoje obveznosti do upnikov. Takoj, ko banka zazna, da podjetja zamujajo z izplačili, je dolžna oblikovati rezervacije za tako imenovana kreditna tveganja. Tukaj ne gre za izgube, temveč banka že vnaprej naredi potrebne rezervacije za primer materializacije kasnejših eventualnih izgub. Rezervacije torej niso dokončne izgube, ampak le potencialne. Gre za preudarno poslovanje banke.

To je v skladu z zakonodajo in podzakonskimi predpisi BS.

Predpisi BS klasificirajo zavarovanja. Klasifikacija je potrebna za namen oblikovanja rezervacij, ki določajo pogoje za primere individualnega slabljenja kreditov.

Pri kreditnem portfelju obstajata dva načina oblikovanja rezervacij in sicer individualno ter skupinsko. Banka pri večini podjetij uporablja skupinsko metodo, kjer podjetja razvršča v bonitetne skupine. Na tej osnovi in na osnovi preteklih statističnih podatkov oblikuje ustrezen nivo rezervacij.

Prvovrstna zavarovanja kreditov so najboljša in pri tem praviloma ni izgub. Vsa druga zavarovanja so odvisna od njihove kvalitete. Pri tem so pomembni mnogi parametri, za oceno, ali je nek kredit primerno zavarovan. Tudi zavarovanja, ki so kvalificirana kot neustrezna, so lahko ustrezna, če izpolnjujejo določene formalne pogoje. To vse je stvar presoje banke. Eden takih pogojev je na primer vrednotenje, ki je odvisno od razmer na trgu; te se spreminjajo in potreba so nova vrednotenja.

Če je neko zavarovanje označeno z "ničlo", to še ne pomeni, da zavarovanja ni. Pri skupinskem slabljenu kreditov, se zavarovanja ne upoštevajo za oblikovanje rezervacij, ampak ima NLB neko statistično metodo, nek povpreček, koliko rezervacij mora oblikovati na posameznega komitenta, ki je razvrščen v neko skupino (A, B, C, D ali E). Šele ko nastopi individualno slabljenje, je posamezno zavarovanje aktualno. Banka ne naredi klasifikacije že na začetku posla, ker to ni potrebno, saj je večina komitentov oslavljenih skupinsko; s tem načinom se banka tudi izogne velikim stroškom.

Priča Jašovič ni seznanjen, da bi bil kak primer za izterjavo kreditov posamezne firme, tudi Ulte, namenoma založen "v predal".

Priča **Matej Narat**, bil član uprave NLB od julija 2002 do zadnjega novembra 2009. Bil je član kreditnega odbora banke; pet let je kreditni odbor celo vodil, vendar je bilo leta 2007 to končano.

Proces vsake odobritve naložbe nad določenimi limiti poteka zelo transparentno in predvsem je strogo predpisan. Nič nad določenim zneskom, ne gre mimo sektorja za upravljanje s tveganji. Ta opredeli primernost ali neprimernost zavarovanj, če so ta potrebna. Obstaja veliko število podjetij, ki po klasifikaciji BS nimajo prvovrstnih zavarovanj. Prvovrstna zavarovanja so namreč depozit, poroštvo države ipd.. Dejstvo je, da obstojajo zavarovanja, ki so po klasifikaciji BS prvovrstna, in druga zavarovanja med katere pa spada hipoteka, menice, odstopi terjatev itd.

Priča je poudaril, da v NLB ni bil nikoli odgovoren za področje tveganj, amak pet let za komercialo, zadnja tri leta pa za mednarodno področje zakladništva. Zanj, kot člana oz. predsednika kreditnega odbora je bilo ključno to, da je sektor za upravljanje s tveganji pri vsaki odobritvi naložbe ocenil tveganje in sicer najprej na podlagi možnosti poplačila iz denarnih tokov, ki jih more neko podjetje zagarantirati, šele sekundarno na podlagi zavarovanj.

Vsak kreditni predlog nad določenimi limiti je obravnavan na kreditnem odboru. Ti so različnih nivojev, najvišji pa je kreditni odbor banke. Ta obravnava, po predhodni potrditvi zgornje meje vzdrževanja s strani sektorja za upravljanje,

kreditni predlog in ko ga odobri, je na komerciali, da se odloči, komu da kredit in komu ne.

Zgornje meje se praviloma iščejo za podjetja, ki jim banka želi plasirati sredstva. Da bi se kak kredit odobril mimo kreditnega odbora je skoraj nemogoče.

Zavarovanje kreditov Ulte, priča ni želel komentirati, ker ga k temu zavezuje bančna tajnost ter profesionalni standardi. Ko se mu je predočila izjava vodstva Ulte, da upravo NLB odvezuje molčečnosti glede kreditnih poslov, priča Narat pove, da ni več član uprave NLB in da tako zanj ta odveza ne velja!

Dobra podjetja dobijo kredite zgolj na podlagi svoje močne bilance ter na projekciji finančnih tokov in ne realnih zavarovanj. Če ima neko podjetje možnost generirati ustrezne denarne tokove, ustvarjati akumulacijo, dobiček in amortizacijo, se lahko sektor za upravljanje s tveganji odloči, da za tako podjetje zadostuje klasično zavarovanje, ali pa menice.

Zavarovanje je sekundarni vir poplačila posamezne kreditne terjatve. Primarno se kredit odobri ter poplačuje iz naslova kapitalske ustreznosti, generiranja denarnih tokov, trga, subjektivne in objektivne ocene tudi po kriterijih BS o zmožnosti podjetja da samo odlača kredit.

Priča **Anton Ribnikar** predstojnik Inštituta za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v NLB, ki skrbi za pravne zadeve. Inštitut je zadolženi tudi za izterjave.

Če pride nek bančni dokument v javnost, skuša služba v okviru inštituta ugotoviti kako je tak dokument prišel iz banke. Tudi v primeru objave tabele o kreditni izpostavljenosti skupine Ultra je bila opravljena interna preiskava. Podana je bila tudi ovadba zoper neznanega storilca. Policiji so poslali enako verzijo interne preiskave kot so jo poslali preiskovalni komisiji.

Glede izterjav kreditov imajo dogovore z dolžniki za možnost obročnega odplačevanja. Veliko pa je tudi izterjav preko sodišča. Priča se ne spomni, da bi kakšna taka zadeva zastarala.

Na 13. seji preiskovalne komisije, dne 7.7.2010, ki se je nadaljevala 16.9.2010, so bile zaslišane priče: Irena Juvan, Aleksander Vozel in mag. Andrej Vizjak.

Priča **Irena Juvan** Inštitut za pravo in varovanje zakonitosti poslovanja v NLB, d.d. Ljubljana, vodja PPVZP je najprej povedala, da kratica PPVZP pomeni pravno pisarno za varovanje zakonitosti poslovanja.

PPVZP opravlja nadzorno funkcijo znotraj banke. Pri tem se opirajo na zakonodajo in notranja pravila. Z reprogramiranjem dolgov se ne ukvarjajo.

S primerom Ulte so se srečali, ko je v NLB potekala notranja preiskava o varovanju in zlorabi tajnih podatkov, ki so bili objavljeni v javnosti. PPVZP se namreč ukvarja tudi z varovanjem informacij in podatkov.

Interna preiskava je ugotovila možnosti po katerih bi ti podatki lahko odtekali. Preko e-pošte ti podatki niso bili posredovani.

Priča **Aleksander Vozelj** je bil direktor Sektorja za upravljanje s tveganji pri NLB do 31.12.2009 in sicer pet let.

Sektor, ki ga je vodil je pripravljajl bonitetne predloge za odobravanje kreditov. Pri tem uporabljajo standarde BS ter interne standarde. Standard BS je

namenjen spremljanju in izračunu kapitalskih zahtev, izpostavljenosti ter vseh ostalih parametrov, ki so nujni za zakonito poslovanje banke.

Menica je instrument zavarovanja s katero operiraš, če je denar na računu, sicer sledi menična tožba. Takšno zavarovanje se označi z "ničlo", lahko pa se tudi napiše njena vrednost. Menica je neuporabna, če ni denarja na računu.

Prvovrstna zavarovanja so depozit, ki mora biti enake ročnosti kot je kredit, zavarovanje prvovrstne banke ter poroštvo države.

Primerna in ustrezna so ostala zavarovanja, ki izpolnjujejo določene zakonske pogoje.

Pri hipoteki je važno, da presega ali pa vsaj dosega vrednost kredita, da ima vinkulacijo ter da je nepremičnina ustrezno ocenjena.

Zavarovanje označeno z "ničlo", ne ustreza kriterijem BS. Zavarovanje je lahko sicer v neki vrednosti; najpogosteje pa ne ustreza kriteriju, da ni vsako leto na novo ocenjeno.

Sektor je pripravljaj analize tudi za Ultro. Klasifikacijo zavarovanosti pa je pripravljaj poslovni skrbnik.

Tabela, ki je bila narejena za Ultro, izhaja iz neke večje baze.

Priča ni dobival navodil, da mora kakšne dokumente olepšati, ali odpisati kakšen določen kredit.

Izjave guvernerja BS, da je več kot polovica kreditov nezavarovanih, priča ne komentira. V službi, ki jo je vodil, so vse prosilce obravnavali enako. Povsem brez zavarovanja ne more biti noben kredit.

V primeru Ulte pri njem ni interveniral nihče; priča ne pozna Gregorja Golobiča, niti Miloša Urbanije.

Priča **mag. Andrej Vizjak** predsednik Komisije DZ za nadzor javnih financ je izpovedal, da mu je zaradi te funkcije prišel v roke dokument o kreditni izpostavljenosti Ulte in Hram Holdinga. Zato je sklical izredno sejo komisije za nadzor proračuna in javnih financ na katero je povabil predstavnike NLB ter BS. Ugotovili so, da so bili krediti ki jih daje NLB neustrezno zavarovani, saj niso bili dodeljeni glede na kriterije BS. Ultra pri tem ni edina; priča sumi, da polovica kreditov NLB ni ustrezno zavarovanih.

Priča sumi, da je v primeru Ultra procent zavarovanj, ki ne sodijo v kategorijo določb BS kar 80%. Priporoča preiskovalni komisiji, da to preveri.

Na vprašanje v kakšni obliki je Komisija za nadzor proračuna, ki jo vodi prejela dokumente, ki govori o kreditih podjetjem Ultra oz. podjetjem iz te skupine. Priča odgovori (cifrat): " To je tekst, ki na nekaj straneh, zdi se mi da na osmih, v tekstovni in tabelarni obliki, pa tudi shematski obliki prikazuje hobotnice skupine Hram Holdinga in tudi Ultra, lastniške povezave na dan 5.5.2009. Nekaj je teksta, prva uvodna stran, tekst, graf, ki govori o skupini Hram Holding in potem tudi prikaz izpostavljenosti do izbranih skupin v NLB po stanju na dan 31.3.2009. In tu je ta tabela, ki je bila takrat tudi na komisiji obravnavana, ki govori, da so pri **primernih, ustreznih in prvovrstnih zavarovanjih** same nule, ko govorimo o skupini Ultra Zagorje ob Savi. In potem mi je še ena tabela, ki govori za Hram Holding in potem so še lastniške povezave. Se pravi, to je dokument, ki sem ga prejel. In ker nisem štartal na to, da je to gola resnica, kako bi rekel, da je to edina zveličavna resnica, smo seveda diskusijo odprli na sejah Komisije za nadzor javnih financ, poklicali vse in moram reči, da do danes ni nihče preklical, prerekal točnosti navedb v tem dopisu.

Priča je na začetku povedala, da (citat): " Torej, za državljane - in tudi k meni so prihajali številni podjetniki iz mojega okolja, ki so tarnali in še vedno tarnajo nad nedostopnostjo kreditov, ker ne morejo dobiti "krvi" za svoje poslovanje. Namreč, denar za obratna sredstva, za razvoj, je za vsako podjetje ključen in nujen za poslovanje oziroma za ustvarjanje in ne nazadnje tudi za plačevanje davkov.

In ko sem videl tisti papir, se mi je zdelo izredno čudno, da bi bil resničen, da bi bilo možno, da so krediti v nekem podjetju, ki gredo v milijone evrov, neustrezno zavarovani po kriterijih Banke Slovenije. Zato sem tudi takrat kot predsednik komisije, ker sem se tudi ne nazadnje bal, ker to je le banka v večinski državni lasti, davkoplačevalci smo tako ali drugače povezani s to banko in ji tudi nudimo pomoč, če zaide v težave, zato sem takrat tudi kot predsednik komisije sklical komisijo, mislim, da je bila to izredna seja, kjer smo to obravnavali. Povabili smo tako Novo Ljubljansko banko kot Banko Slovenije in si želeli naliti čistega vina. In iz te ter vseh ostalih obravnav je pravzaprav izšlo, da je to res. Da so bili krediti po kriterijih Banke Slovenije, ki so razvrščeni v prvovrstne, ustrezne in primerne, primerno zavarovane, torej, po teh kriterijih večinoma ali celo v znatni meri neustrezno zavarovani. Približno, se mi zdi, da polovica teh kreditov pa sploh ni bilo nikakor zavarovanih, če govorimo o stanju konec leta 2008 ali o stanju konec leta 2009. Torej, takrat se je pravzaprav utrnila v tem neka dvoličnost. In tu sploh ni problem podjetje Ultra. To podjetje je slučajno verjetno v tej zgodbi. Tu je v glavnem problem Nove Ljubljanske banke. Kako je možno, da banka odobrava kredite, pri tem pa ne poskrbi za primerna, ustrezna, prvovrstna zavarovanja po kriterijih nadzorne institucije, edinega regulatorja v državi, to je Banke Slovenije. To je skrajno nenavadno. Hkrati pa ista banka, Nova Ljubljanska banka, pride v parlament, seveda preko Vlade, s predlogom, da bi jo dokapitalizirali, ker pač rabi denar za to, ono ali tretje. Ob takih dogodkih vsakemu davkoplačevalcu verjetno v Sloveniji malo zavre in se vprašal, ali sem jaz res tista molzna krava, ki moram napake gospodov v belih ovratnikih, ki so nastavljeni od politike, plačevati grehe. Vodstvo NLB je, po moji skromni oceni, v vseh dosedanjih upravah, če govorimo od uprave gospoda Kramarja do sedaj, tako ali drugače politično obarvano. Najprej je bil gospod Kramar predsednik uprave, ki je bil tesen sodelavec gospoda Drnovška. Potem je bil na čelu uprave Nove Ljubljanske banke gospod Draško Veselinovič, ki je bil izvoljen poslanec Liberalne demokracije Slovenije. Seda je na čelu gospod Jašovič, ki ima tudi kar nekaj povezav s sedanjim ministrom za razvoj, gospodom Mitjo Gasparijem. In potem, ko človek vidi, da je na nek način uprava - uprava je pa zelo pomembna - tudi v kreditnem odboru oziroma tam, kjer se krediti odobravajo. In posledično imamo tu podjetje, ki je tudi tesno povezano z vodilnim koalicijskim politikom, to je podjetje Ultra. Ni možno potegniti drugačnega sklepa kot to, da gre za neke vrste politično navezavo ali celo, huje rečeno, neko pristransko ravnanje banke od primera do primera, glede na te linke. Torej, da ne gre za strogo finančno formalistično obnašanje finančnikov do posameznega primera, temveč da se določen primer jemlje tudi skozi prizmo bližine, politične bližine vodstva banke ali pa celo - ja, z vladajočimi.

Mislim, da je to skelet vsega problema. Ta skelet se je zdaj zreduciral, vidim, na težavo okoli tega, kako je ta dokument sploh prišel v javnost. Poslušajte, spoštovana komisija, jaz sem imel že tri razgovore s po dvema kriminalistom kot predsednik Komisije za nadzor javnih financ, tri razgovore tu, v prostorih parlamenta, kako je dokument prišel v javnost. In sem jim rekel, ali vas ne skrbi, recimo, tudi vaš žep kot davkoplačevalcev, kako je možno, da se

banka tako obnaša. To vas verjetno ne skrbi, skrbi vas bolj, kako je nekdo izvedel za resnico, kako je slovenska javnost izvedela za resnico. Tako da se želi pravzaprav malo zadevo zapeljati na neko stranpot, da bi se stvari zameglile. (konec citata)."

Na 15. seji preiskovalne komisije, ki je bila 16.9.2010 sta bili zaslišani priči Igor Marinšek in Miloš Urbanija.

Priča **Igor Marinšek**, predsednik NS NLB od 29.6.2005 - 30.6. 2009.

Nadzorni svet ni odločal o dodelitvi posameznih kreditov, razen če je imel določena pooblastila na podlagi zakona o bančništvu; kar pomeni, da je v zaključni fazi odobritve posameznega posojila oziroma posojil, ko je šlo za veliko izpostavljenost posameznega komitenta glede na temeljni kapital banke, NS podajal soglasja. O konkretnih pravnih poslih NS ni odločal.

Strategija banke glede na upravljanje s tveganji je bila sprejeta na NS. To pomeni, da so kriterije naložene s strani BS ustrezno obravnavali in so bili sprejeti v določenih dokumentih.

Priča se ne spomni podatka, da bi bilo na NLB več kot 50% kreditov zavarovanih v neskladju s kriteriji BS.

Glede Ulte zaradi načela zaupnosti, priča ne daje podatkov!

Dokumentov glede zavarovanja kreditov Ulte, ki so prišli v javnost, ne pozna ne uradno niti neuradno.

Najbližje srečanje z Milošem Urbanijo je imel na hodniku NLB.

Priča **Miloš Urbanija**, direktor Ulte d.o.o..

Priča pove, da je bil direktor Ulte do 31.12.2004. Po tem času ni bil v nobeni komisiji ali odboru te firme.

Glede kreditov in pridobivanja teh pri bankah so vedno težave. Zavarovanja kreditov Ulte kot podjetnik ne komentira, saj je to stvar bank. Ko dobiš kredit, pomeni, da je ta tudi

ustrezno zavarovan. Podjetnik mora vsak mesec skrbeti za preživetje in svojo rast in ga kriteriji BS o zavarovanju kreditov ne zanimajo.

Gregorja Golobiča pozna, prav tako bivšega predsednika uprave NLB, Marjana Kramarja, saj je ta zadnji iz istega kraja kot priča Urbanija.

Večino kreditov je Ultra dobila iz Banke Zasavje v Trbovljah, zato priča osebno ni z Marjanom Kramarjem nikoli diskutiral o kreditih. Tisti, ki Kramarja poznajo tudi vedo, da ne bi pri njem nič dosegli.

Priča se je s Kramarjem v času, ko je bil predsednik uprave NLB, srečal dvakrat:

Ko je bil leta 2006 imenovan za podjetnika leta, drugič pa, ko so se ob prisotnosti g. Vičiča, dogovarjali o mobilno plačilnem transakcijskem sistemu.

Priča je vedel, da je Gregor Golobič solastnik Ulte.

Ultra Sum je 70% lastnik Ulte, ostalih 30% pa je v lasti priče Urbanije. Ultra Sum ima sedež na Nizozemskem in sicer zaradi globalizacijskega trga, ker svoje produkte prodajajo na vseh celinah. Ultra Sum sama ne posluje, nima komercialnih ali poslovnih momentov, neki fiksni stroški poslovanja pa obstajajo. Zaradi tega Ultra Sum izkazuje izgubo.

Razlog, da je sedež podjetja na Nizozemskem je tudi ta, da je tam nekje od leta 2004 Ultra vseskozi napadana, ali s stani politike, ali medijev.

Priča še pove, da je Slovenija naša mati, ki nas v bistvu sovraži.

Na 14. seji dne 8.7.2010 je bil kot priča zaslišan Marjan Kramar.

Priča **Marjan Kramar** predsednik uprave NLB, d.d. od januarja 2004 do decembra 2009.

Predsednik uprave je bil en mandat, kar je pet let.

Bil je tudi član kreditnega odbora v katerem so po funkciji vsi člani uprave. Kreditni odbor dela strogo po pravilniku, poslovniku in zakonih.

Kreditni odbori so tudi na lokalnih nivojih, regionalnih pa tudi najvišjih, odvisno od velikosti posla.

Številka dodejenih kreditov NLB je na letnem povprečju zelo visoka.

Glede kreditov Ultri navaja, da o konkretnih poslih ne sme govoriti, saj nima soglasja banke; sicer se pa tudi ne spomni, saj so v petih letih na tedenskem nivoju odločali o 100 - 150 primerih. Odobravali so tudi reprogramiranje posameznih poslov.

Gregorja Golobiča pozna, ni pa imel z njim nobenega kontakta v času, ko je vodil NLB. Večkrat ga je videl le v začetku 90-tih.

Miloša Urbanijo pozna, saj stanujeta v isti vasi.

Kreditni odbor dela po precizno postavljenih pravilih igre. To velja tudi za hčerinske banke.

Pravila postavlja regulator za bančno poslovanje v vsaki državi. Pri nas je to Banka Slovenije. Zavarovanja kreditov razvršča po prvovrstnih, ki so praviloma v odnosih z gospodarskimi komitenti zelo redko uporabljena, preko primernih, ustreznih do ostalih zavarovanj. Velika večina poslov je zavarovanih po kategoriji ostala zavarovanja.

Šifra "nič" pomeni, da gre za kategorijo ostala zavarovanja.

Sicer pa bistvo posla za banko ni v zavarovanju, temveč v oceni ali bo nek posel uspel. Zavarovanja so šele drugotnega pomena.

Reprogram kreditov je nekaj najbolj pomembnega in kvalitetnega za premagovanje krize v gospodarstvu ter kreditnega krča.

Menica je sredstvo zavarovanja, če bančna analiza pokaže, da gre za dober posel ter hkrati visoko bonitetno podjetje.

Banke se potegujejo za posle, kjer se financirajo države, državni vrednostni papirji, tako domači kot tuji; tovrstni posojilojemalci kandidirajo za pridobite posojila brez zavarovanja.

Za ostale posle oziroma posojila sklenjena brez zavarovanja pa je stvar različna od primera do primera.

Pojem ostala zavarovanja je lahko zelo kvaliteten vir poplačila posojil. Glede hipotek je pomembno, ali si je banka pridobila cenilca z licenco in ali je po tem, ko je prvič ocenila hipoteko, to osveževala vsakih 12 mesecev. Če te osvežitve ni storila je takšno zavarovanje avtomatično padlo pod kategorijo ostalo. To tudi ni nobena posebnost temveč splošna bančna praksa.

Financiranje prevzemov je eden številnih bančnih poslov. Tukaj se je banka posluževala vseh mogočih oblik zavarovanja, seveda skupaj z oceno osnovnega posla.

IV. UGOTOVITVE:

1. POSOJILA

- odobrena Ultri

Preiskovanec **Gregor Golobič** je bil zaslišan na 7. seji preiskovalne komisije, dne 24.2.2010 in je glede

"slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra", izpovedal:

Edini krediti, za katere se je v bankah dogovarjal, so bili njegovi osebni krediti. Po navedbah guvernerja Banke Slovenija, da je nad 50% kreditov, ki so jih podjetjem odobrile posamezne banke v Sloveniji, nezavarovanih je preiskovanec povedal, da podjetje Ultra pa tudi nobeno drugo podjetje iz te skupine, tega privilegija ni bilo deležno. Vsa posojila so zavarovana in to v višji vrednosti kot je višina posojil, pridobljenih po običajnem postopku.

Glede kreditov skupine Ultra priče niso povedale nič določenega.

Draško Veselinovič, nekdanji predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana, ter predsednik kreditnega odbora:

Da bi Gregor Golobič v tem času posredoval pri pridobivanju posameznih kreditov, priči ni znano. Prav tako mu ni poznan podatek o številu reprogramiranih kreditov skupine Ultra.

Janez Saje, Upravljalni center za upravljanje s tveganji in problematičnimi naložbami v NLB:

Z vplivom Ulte ali Gregorja Golobiča na poslovanje NLB priča ni seznanjen. Na vprašanje o dokumentu, ki govori o zavarovanih kreditov Ulte in ničlah na mestih, ki govorijo o zavarovanju kreditov Ultri priča pove (citat): "ničle so na mestu. V tistem trenutku je bila pač zadeva dejansko taka, kot je v našem poročilu. Morate pa se zavedati, da ta ostala zavarovanja niso nična, neprimerna, neustrezna kakor koli, ampak samo niso v skladu z zahtevami Banke Slovenije iz akta, ki sem ga navedel, kar pomeni, da seveda, če berem spet to definicijo, da lahko med ustrezna zavarovanja v okviru zastave z premožninami in nepremičninami upoštevamo seveda tista, ki so učinkovito in ustrezno sredstvo sekundarnega poplačila, kar pomeni, da mora banka dokazati, da za to premožnino ali nepremičnino obstaja trg in je vnočljiva v razumnem roku (konec citata)."

Božo Jašovič, predsednik uprave NLB, ter predsednik kreditnega odbora :

Priča Jašovič ni seznanjen, da bi bil kak primer za izterjavo kreditov posamezne firme, tudi Ulte, namenoma založen " v predal". O dokumentih, ki so se pojavili v javnosti in ničlah na mestih, ki govorijo o zavarovanosti kreditov Ultra in povezanih firmah pove (citat): "poglejte, to še ne pomeni, da je kredit problematičen. Torej, če niso izpolnjeni pogoji za to, da neko zavarovanje klasificiramo bodisi primerno ali pa ustrezno, potem ga ne moreš klasificirati kot

takega. To pa še ne pomeni, da zavarovanja ni, zavarovanje je. Zdaj pa, zakaj v velikem številu primerov tega že v štartu ne naredimo - zato, ker določene aktivnosti so povezane z določenimi stroški in je morda neracionalno, da bi že v naprej delali stroške, če ni potrebno. Namreč, moram povedati tudi to, da pri skupinskem slabljenju kreditov, ki zajema večino kreditnega portfelja, se zavarovanje ne upošteva za oblikovanje rezervacij, ampak imamo neko statistično metodo, nek povpreček, koliko rezervacij moramo oblikovati na komitenta, ki je, recimo razvrščen v skupino A, B, C, D ali E. Šele ko gremo na individualno slabljenje, takrat so zavarovanja aktualna in takrat pa zagotoviš vse potrebno, da lahko po predpisih Banke Slovenije taka zavarovanja upoštevaš pri predvidenem Cash flowu in tudi izračunaš na tej osnovi ustrezno slabitev. Zato tega ne počnemo že v štartu, ker ni potrebno. Večina komitentov je oslavljenih skupinsko. Če pa seveda nastanejo razlogi zato, da ga moramo slabiti individualno, torej če obstajajo razlogi zato, da ne bo vrnil kredita, takrat seveda gremo v te postopke, da naredimo vse potrebno, da zavarovanje lahko upoštevamo pri izračunu slabitev (konec citata)."

Matej Narat nekdanji član uprave NLB, ter član kreditnega odbora:

Zavarovanje kreditov Ulte, priča ni želel komentirati, ker ga k temu zavezuje bančna tajnost ter profesionalni standardi. Ko se mu je predočila izjava vodstva Ulte, da upravo NLB odvezuje molčečnosti glede kreditnih poslov, priča Narat pove, da ni več član uprave NLB in da tako zanj ta odveza ne velja.

Aleksander Vozelj direktor Sektorja za upravljanje s tveganji v NLB:

Sektor je pripravljaj analize tudi za Ultro. Klasifikacijo zavarovanosti pa je pripravljaj poslovni skrbnik.

Tabela, ki je bila narejena za Ultro, izhaja iz neke večje baze.

Priča ni dobival navodil, da mora kakšne dokumente olepšati, ali odpisati kakšen določen kredit. Na vprašanje o zavarovanosti kreditov Ultri in povezanih podjetjih in dokumentih, ki so se pojavile v javnostih in o ničlah, ki govorijo o zavarovanosti kreditov Ultri pove (citat): "Ja, ničla je ničla po kriterijih Banke Slovenije. In zdaj, če bi to prenesel, recimo, če izračunavam kapitalsko zahtevo, ne morem zavarovanja upoštevati v tem primeru. Med tem, ko samo zavarovanje pa je lahko nekaj vredno, ampak od prej omenjenih kriterijev kateri ni izpolnjen. Najpogosteje ni izpolnjeno to, da ni vsako leto cenjeno, ker je to pač med drugim zelo drago in to je vpeljal Basel - 2 in se cel bančni sistem na to zdaj korak po korak pripravlja in izvaja (konec citata)."

Andrej Vizjak, predsednik Komisije DZ za nadzor javnih financ:

Priča sumi, da je v primeru Ultra procent zavarovanj, ki ne sodijo v kategorijo določb Banke Slovenije kar 80%. Priporoča preiskovalni komisiji, da to preveri.

Igor Marinšek nekdanji predsednik NS NLB.

Glede Ulte zaradi načela zaupnosti, priča ne daje podatkov.

Dokumentov glede zavarovanja kreditov Ulte, ki so prišli v javnost, ne pozna ne uradno niti neuradno.

Miloš Urbanija, direktor Ultra d.o.o.:

Glede kreditov in pridobivanja teh pri bankah so vedno težave. Zavarovanja kreditov Ulte kot podjetnik ne komentira, saj je to stvar bank.

Marjan Kramar, nekdanji predsednik uprave NLB, d.d. Ljubljana, ter predsednik kreditnega odbora:

O konkretnih poslih s konkretnimi komitenti ne sme govoriti saj s strani banke ni dobil nobenega dovoljenja. To velja tudi za kredite, ki jih je dobila Ultra.

Priče, ki so bile in so še v vodstvu NLB ter so (bile) obenem tudi predsedniki in člani kreditnega odbora, na konkretna vprašanja o pogojih, višini ter podelitvi in zavarovanju kreditov Ultri, niso želele odgovarjati, češ da gre za poslovno skrivnost in to kljub odvezi molčečnosti, ki jim jo je z javno objavljenim dopisom z dne 29.5.2009 podelil direktor Ultra Gregor Breznik.

Tudi sicer je imela preiskovalna komisija pri pridobivanju konkretnih podatkov in informacij pri NLB težave iz istega razloga: NLB je navajala, da gre za poslovne skrivnosti.

Zakon o gospodarskih družbah opredeljuje kot poslovno skrivnost podatke za katere tako določi družba s pisnim sklepom. S tem sklepom morajo biti seznanjeni družbeniki, delavci, člani organov družbe in druge osebe, ki morajo varovati poslovno skrivnost.

Predmet poslovne skrivnosti so podatki, ki pomenijo za podjetje konkurenčno prednost, kot so nov postopek za izdelavo novega izdelka, seznam stalnih odjemalcev, analiza trga.

Zakon o bančništvu določa, da mora banka kot zaupne varovati vse podatke, dejstva in okoliščine o posamezni stranki, ne glede na način, na katerega je pridobila te podatke.

Dolžnost varovanja zaupnih podatkov ne velja:

- če stranka izrecno pisno pristane, da se sporočijo posamezni zaupni podatki,
- če te podatke v izvajanju nadzora potrebuje Banka Slovenije,
- v primerih posredovanja podatkov nadrejenim družbam v zvezi z nadzorom,
- za izmenjavo informacij med bankami o boniteti strank ter,
- v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Bančni kodeks Združenja bank Slovenije (ZBS) glede oprostitev varovanja tajnosti določa, da ta velja, kadar da komitent pisno soglasje, kadar podatke zahtevajo sodišča, v zadevah mednarodne pravne pomoči itd.

Citirani kodeks tudi soloča, da se posamezna banka ne more sklicevati na dolžnost, da varuje bančno tajnost, kadar gre za poročila in podatke oblastem in nadzornim organom po zakonitih predpisih.

Ustava RS, ki je temeljni pravni akt ter hierarhično najvišji zakon vsake države, v členu 93 navaja, da ima posamezna preiskovalna komisija Državnega zbora v zadevah poizvedovanja in preučevanja smiselno enaka pooblastila kakor pravosodni organi.

Iz vsega nesporno izhaja, da NLB povsem neutemeljeno skriva podatke, ki jih je zahtevala preiskovalna komisija, ter z nespoštovanjem ustave in zakonodaje ovira parlamentarno preiskavo.

Ob tem je pomembno tudi dejstvo, da je NLB pretežni lasti države in s tem tudi državljanov, ki bodo ter so bili tudi že v preteklosti kot davkoplačevalci prisiljeni sanirati izgubo te banke.

Lastniška struktura NLB:

- Republika Slovenija - 33,1% delež
- Sod - 5,05% delež
- Kad - 5,01% delež
- Poteza Naložbe - 5,99% delež
- Zavarovalnica Triglav - 3,15% delež
- Triglav Steber 1 - 1,22% delež.

Opomba:

Je pa zanimivo, da je v podatkih o ustanovitvi NLB, ki jih izkazuje Agencija republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPEŠ) navedeno, da je poreklo ustanovitvenega kapitala NLB domači kapital v zasebni lasti.

Edini konkretni podatki o kreditih Ulte in Hram Holdinga, ki jih je preiskovalna komisija dobila od NLB, so bili tisti, ki so že pred tem zaokrožili v javnosti:

Preiskovanca Gregorja Golobiča ter njegovega zakonitega zastopnika, odvetnika Miho Kozinca pa je še posebej zanimalo, kdo je podatke o kreditih Ulte iz NLBja lansiral v javnost. Na ta način skušata izvajati pritisk na novinarje, da bi izdali svoj vir. To je celo po slovenskih predpisih točneje Kodeksu novinarjev Slovenije, nedopustno!

2. POSOJILA

- zavarovanje

Kreditni odbor NLB šteje pet članov. Člani odbora so člani uprave.

Odbor ima pristojnosti:

Odbor sprejema odločitve o razvrščanju, prerazvrščanju, določanju zgornjih mej zadolževanja in odobravanju naložbenih poslov komercialnega bančništva.

Odbor je pristojen, da v okviru naložbene politike in poslovnega načrta banke:

- sprejema politiko celotnega poslovnega odnosa do komitentov,
- odloča o kreditih in drugih naložbenih predlogih v sklepanju bančnih in drugih finančnih poslov,
- odloča o odobritvi naložb z ročnostjo nad deset let,
- odloča o določitvi drugačne obrestne mere kot je določena v Sklepu o obrestnih merah NLB d.d. iz utemeljenih razlogov v posameznem primeru,
- odloča o določitvi drugačnega nadomestila za storitve, kot je določeno s Tarifo NLB d.d..

Priče, zaposleni iz NLB, so na zaslišanjih navajale, da so po klasifikaciji Banke Slovenije zavarovanja kreditov *prvovrstna, primerna in ustrezna*. Obstaja pa še kategorija *ostala* zavarovanja, ki so označena z ničlo in ne ustrezajo kriterijem Banke Slovenije.

Priča Janez Saje

je izpovedal, da je Banka Slovenije sprejela sklep o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic v katerem je opredelila vrste kreditnih zavarovanj. Ta so prvovrstna, primerna in ustezna. Obstojata pa še četrta možnost zavarovanj, ki pa niso prvovrstna, primerna ali ustrezna in jih NLB tretira kot ostala zavarovanja.

Priča Petra Jemec:

je povedala, da je šifrant zavarovanj kreditov usklajen z zakonodajo Banke Slovenije. Ta določa, katere oblike zavarovanj sodijo v posamezno kategorijo. Gre za tri kategorije zavarovanj: prvovrstno, primerno in ustrezno. V banki pa je definirana še četrta kategorija in sicer ostala zavarovanja.

Priča Erik Žnidaršič:

Na vprašanje o ničlah na dokumentih, ki so se pojavili v javnosti in govorijo o zavarovanosti kreditov Ultra in povezanih podjetij priča pove (citat): "odvisno, kaj je pod nič opredeljeno. To ne pomeni, da ni zavarovanje ampak so ostala zavarovanja, kar pa ni rečeno, da niso, to ne pomeni nezavarovanje.

Priča Mitja Bertonec :

Oznaka "ničla" ne pomeni, da posamezen kredit ni zavarovan. Banka pod to oznako uvršča četrto kategorijo zavarovanj, to so ostala zavarovanja. Klasifikacijo postavijo poslovni skrbniki, ki zagotovijo vnos podatkov v aplikacijo.

Priča Marjan Kramar:

"V našem primeru Banka Slovenije, ki potem razvršča po stopnjah posamezna zavarovanja o tako imenovanih prvovrstnih, ki pa, kot ste mogoče že verjetno tudi slišali ali pa se pozanimali, ki praviloma v odnosih z gospodarskimi komitenti so zelo, zelo redko uporabljena, preko primernih, ustreznih do ostalih zavarovanjih. In velika večina poslov je v tej skupini, ki so zavarovani s tako imenovanimi ostalimi zavarovanji".

"Tako, če je ničla, predpostavljam, da to pomeni, da to pod tisto kolono, ki se na to nič ne nananša, pomeni, da je tam nič. Tako bi predpostavil. Kot rečeno, za bolj konkretno pojasnilo bi potreboval nov dokument, pa tudi verjetno preveriti, kakšni so zdaj pogoji na tem področju. Ali so se kaj spremenili ali so še enaki. Poudarjam še enkrat, da v tem razvrščanju vrste zavarovanj, se pa velikokrat pozablja na tako imenovana ostala zavarovanja, ki pa gredo v kontekst večine kreditnih in garancijskih poslov".

"Bistvo vsega posla ni v zavarovanju, ampak bistvo vsega posla je v oceni, ali bo posel kot takšen uspel. Osnovni kriterij in osnovni razlog za posel oziroma za spremljanje posla, za financiranje mora biti pa ocena, ali bo posel sam kot takšen uspel. Zavarovanja so potem šele v drugem pomenu te besede".

Sklep o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic, ki ga je izdal Svet Banke Slovenije (url. 28/07, 102/08, 3/09) določa, da morajo banke in

hranilnice spremljati in ocenjevati kreditno tveganje, ki so mu izpostavljene pri svojem poslovanju.

Banka mora oceniti dolžnikovo sposobnost izpolnjevanja obveznosti do banke in kvaliteto zavarovanja po vrsti in obsegu pred odobritvijo vsakega kredita oziroma pred sklenitvijo druge pogodbe, ki je temelj nastanka izpostavljenosti banke.

Sklep o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic Banke Slovenije pozna le dve vrsti zavarovnaj finančnih sredstev oziroma prevzetih obveznosti in to sta **prvovrstna** ter **primerna** zavarovanja.

Prvovrstna zavarovanja so:

- bančna vloga, za katero je pogodbeno določena obveznost, da se uporabi za poplačilo,
- vrednostni papirji RS, BS, ECB, ter vlad in centralnih bank Cone A (čl.4/2),
- nepreklicne garancije na prvi poziv bank, ki so pridobile dovoljenje BS za opravljanje bančnih storitev, prvovrstnih bank držav članic in prvovrstnih tujih bank,
- prvovrstni dolžniški vrednostni papirji bank, s katerimi se trguje na finančnih trgih; pri tem se ne upoštevajo podrejeni in zameljivi dolžniški vrednostni papirji,
- nepreklicna jamstva RS (vključno z nepreklicnimi garancijami na prvi poziv SID, ki so bile izdane do uveljavitve zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov).

Primerno zavarovanje je neodvisna garancija podjetja primerljivega finančnega položaja, ki izpolnjuje merila za razvrstitev v skupino A, zavarovanje pri zavarovalnici registrirani v RS in drugi državi Cone A, ter vrednostni papirji, za katere obstaja delujoči trg.

Kot že navedeno Sklep Banke Slovenije o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic ostalih kategorij zavarovanj, kot jih navajajo in uporabljajo v NLB - *ustrezna in ostala*, ne pozna.

NLB je v pretežni lasti države in državljanov, ki so že in še bodo kot davkoplačevalci prisiljeni sanirat izgubo te banke.

Dolg matične banke NLB d.d. po uradnih podatkih za leto 2010 znaša 183,4 mio evrov, celotne NLB skupine pa 202 mio evrov. NLB je do sedaj oslabila 6,8 odstotka svojega portfelja.

Konec marca 2011 je bila končana dokapitalizacija NLB z 250 milijoni evrov, ki je bila potrebna zaradi zelo slabega upravljanja bančnih tveganj v preteklosti. Država je z davkoplačevalskim denarjem prispevala večino zneska za dokapitalizacijo in sicer kar 243 milijonov evrov

Guverner Banke Slovenije je na tiskovni konferenci dne 5. aprila 2011 napovedal možnost, da bo NLB še letos potrebovala novo dokapitalizacijo.

Guverner Banke Slovenije je v funkciji nadzorne institucije tudi izjavil, da je več kot polovica bančnih posojil v državi neustrezno zavarovanih. Glede na to, da je NLB največja banka v slovenskem prostoru, ter gre za banko z največjim

ponderjem, lahko upravičeno zaključimo, da to velja tudi in predvsem za to banko (NLB).

Preiskovalna komisija DZ za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja je Banko Slovenije na podlagi sklepa sprejetega na 16. seji z dopisom pozvala, da ji navede, ali je bila v zvezi s krediti, ki jih je NLB dodelila Ultri d.o.o. in z njo povezanimi družbami, s strani Banke Slovenije opravljen kakršenkoli nadzor oz. kakršnakoli dejavnost iz pristojnosti Banke Slovenije.

Odgovor Banke Slovenije je bil, da so njene strokovne službe v mesecu januarju 2010 opravile pregled poslovanja NLB d.d. v zvezi s krediti, ki jih je banka dodelila družbi Ultra d.d. in z njo povezanimi družbami. Namen pregleda je bil ugotoviti kreditno izpostavljenost banke do navedene skupine in povezanih oseb in morebitne nepravilnosti iz tega naslova.

Ugotovitve pregleda so bile, da so bili krediti odobreni brez odstopanj od veljanih pogojev in postopkov poslovanja te banke.?

Gre torej za poslovno prakso NLB, katere posledica je 202 milijonov evrov primanjkljaja, ter več kot polovica neustrezno zavarovanih bančnih posojil.

BISTVENE UGOTOVITVE:

1. Po sklepu o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic, ki ga je izdal Svet Banke Slovenije obstajata dve vrsti Zavarovanj kreditov in sicer prvovrstno in primerno zavarovanje bančni kreditov. V NLB pa naj bi se uporabljala tudi kategorija ostala zavarovanja. Ta kategorija predstavlja velik del bančnih kreditov (izjave prič).
2. Nova ljubljanska banka d.d., ki je neposredno ali posredno v večinski lasti države, preiskovalni komisiji ni želela posredovati podatkov, ki jih je zahtevala (o pogojih, višini, podelitvi in zavarovanju kreditov podeljenih posameznim gospodarskim družbam iz razloga, da gre za poslovno tajnost). Dokumenti bi se lahko opredelili kot tajnost in temu bi se morala prilagoditi tudi komisija pri rokovanju z njimi. Zato se je NLB neutemeljeno sklicevala na poslovno skrivnost zahtevanih dokumentov.
3. Trditve, da Ultra zaradi odobrenih kreditov ni zamajala bančnega sistema NLB so neustrezne. Kapital banke bistveno presega vrednost odobrenih kreditov Ultra, vendar banka odobrava množico podobnih kreditnih aranžmajev (po vrednosti), ki pa imajo skupaj očitno usodne posledice na likvidnost bančnega sistema kot celote. Ultra sama seveda ne more zamajati sistema, problem pa je, da se vzorec - model ravnanja pri odobravanju kreditov ponavlja tudi pri drugih komitentih.
S tem v zvezi je pomembna izjava priče (citat): "Bistvo vsega posla ni v zavarovanju, ampak bistvo vsega posla je v oceni, ali bo posel kot takšen uspel. Osnovni kriterij in osnovni razlog za posel oziroma za spremljanje posla, za financiranje mora biti pa ocena, ali bo posel sam kot takšen uspel. Zavarovanja so potem šele v drugem pomenu te besede".

2. DEL

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja

se je v drugem delu osredotočila na preiskovanje poslov, točneje na način oddaje poslov podjetij v državni in pretežno državni lasti v obdobju od leta 1996 dalje družbi Ultra d.o.o. ter vpliv in vpletenost politika Gregorja Golobiča pri oddaji teh poslov.

Pri tem je primarno izpostavila družbo

MOBITEL, kot ponudnika posla in
ISKRO SISTEMI kot izvajalca ter
InstaIS kot podizvajalca.

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja je na podlagi dopolnjenega dokaznega sklepa na 17. in 18. seji zaslišala priče:

Uroš Suhadolčan, Iskra Sistemi
Miloš Urbanija Ultra, d.o.o.
Peter Goltnik, Iskra Sistemi
Primož Jantolek, Mobitel, d.d.
Klavdij Godnič, Mobitel, d.d.
Zoran Vehovar, Mobitel, d.d.

Zaslišanja priče **Marjana Kolenca**, vabljenega na 18. sejo, komisija ni opravila, ker se je naknadno pismeno opravičil. Kot vzrok je navajal zdravstvene težave; zdravniškega potrdila ni predložil!

Na 17. seji, dne 8. aprila 2011 je bil kot priča zaslišan

Uroš Suhadolčan, predsednik uprave Iskra Sistemi:

V podjetju Ultra je bil zaposlen kratek čas, malo več kot eno leto. Delal je na področju naftnega programa ter se ni ukvarjal s telekomunikacijami. Za koliko je Iskra Sistemi odkupila od Ulte centralni nadzorni sistem (CNS) imenovan Spark Eye ali Bird priča ne pove, ker je to poslovna skrivnost. Sistem je bil odkupljen leta 2008.

Projekt se izvaja sukcesivno, ter terminski roki niso prekoračeni. Obseg pogodbe v številkah in času z Mobitelom ni bil določen, ker je bilo v pogodbi navedeno, da se najprej opravijo pregledi samih postaj po celi državi, kasneje pa se odloči, ali je opremo posamezne bazne postaje potrebno obnoviti ali zamenjati.

Koliko je vseh baznih postaj, priča ne ve natančno, ker se sam s projektom ni ukvarjal, temveč ga je vodil kolega Goltnik.

Na posel so se prijavili in navedli, da so tehnologijo odkupili od Ultre.

Cene niso zniževali na račun kvalitete, temveč iz razloga, ker nekaterim baznim postajam ni bilo treba v celoti menjati opreme. Zato so predlagali, da se to pregleda in ugotovi, ali je opremo sploh potrebno menjati. To je bila za naročnika bolj optimalna ponudba in sicer, da se posamezne postaje pregleda in ugotovi ali je opremo sploh potrebno menjati, ali se jih le posanira.

Predložene so bile tri opcije in zaradi tega je imela zadnja, tretja ponudba nižjo ceno.

Cene rezervnih delov so posredovali takrat, ko jih je naročnik zahteval.

Priča ni seznanjen, da bi tudi ostali ponudniki, ki so bili povabljeni k razpisu - bilo jih je 17 - imeli možnost podati več ponudb.

Z gospodom Jantolekom iz Mobitela, priča ni sodeloval, in zanika, da bi osebno nesel na Mobitel zadnjo oziroma tretjo verzijo ponudbe Iskra Sistemi.

Priči ni poznano, da bi ponudniku predložili seznam podizvajalcev.

Iskra je sistemska hiša in večino poslov delajo s kooperanti, ker za vsak projekt nimajo zadostne montažerske opreme in ekipe.

V ponudbi so izrecno navedli, da je Iskra Sistemi opremo odkupila od Ultre.

Če so v ponudbi navedli, da bodo posel opravili brez podizvajalcev, priča meni, da je to lahko zavajajoče. Vendar nominirajo podizvajalce v primerih, ko razpisni pogoji zahtevajo nad 10% udeležbo izvajalcev pri izvedbi posameznega posla.

InstalS je v tem projektu kot podizvajalec opravljal le montažerska dela.

Na 18. seji, dne 8. junija 2011 je bil kot priča zaslišan

Miloš Urbanija, direktor Ultre d.o.o do 31.12.2004.

Podjetje InstalS so zaposleni Ultre ustanovili na njegovo pobudo, ker Ultra v Sloveniji ni več dobivala poslov.

Firma je bila ustanovljena konec leta 2009 in ima 20 zaposlenih.

Iskra Sistemi je odkupila tehnologijo za nadzor CNS, imenovano Bird od Ultre za ceno 112.000 evrov. Prodajalec izstavi prvi račun kupcu ob podpisu pogodbe v višini 61.000 evrov.

Pogodba je bila sklenjena dne 23.6.2009.

Ultra z Mobitelom ni sodelovala že od leta 2007.

Ko je vodenje Telekomu prevzel dr. Dremelj je takoj naročil izredno revizijo o poslovanju med podjetji Telekom, Mobitel in Ultra. Kot je lahko prebral v časniku Delo, revizijska hiša Deloitte and Touche ni ugotovila nobenih nepravilnosti.

Mobitel je že leta 2006 pripravil razpis za centralne nadzorne sisteme (CNS). Dobili so nekaj ponudb, vendar so bile cene previsoke. Gregor Golobič ni klicaril po Mobitelu in posredoval za posel.

Karmen Urbanija, ki ima poslovni delež v InstalS in je tajnica firme, je pričina sestra.

Na 1. nadaljevanju 18. seje dne 29. junija 2011 je bil kot priča zaslišan

Mag. Peter Goltnik član uprave Iskra Sistemi

Na vprašanje za kakšno vsoto je vaša firma kupila Ultrin sistem Bird za centralno nadzorne sisteme priča odgovori, da za 120.000 evrov, nekaj gor nekaj dol in to v neto vrednosti. Nato pojasni, da so Sistem CNS v Iskri Sistemi najprej mislili v celoti narediti sami, glede na potek pogajanj z Mobitelom, ko so zniževali ceno pa se je izkazalo, da bo posel cenejši, če angažirajo podizvajalca. To je bila firma InstalS.

V pogodbi med naročnikom in izvajalcem je bila jasno zapisano, "navesti je treba podizvajalce, ki bodo presegali 10% posla". Ker so v Iskri smatrali, da InstalS ne bo presegel te vsote ga v ponudbah niso navedli.

Ker so se v javnosti pojavljala razna namigovanja, so na uradnem sestanku z Mobitelom že po podpisu pogodbe in pred podpisom prve naročilnice, seznanili naročnika s spiskom ljudi ter jasno navedli, da želijo da pri poslu sodeluje InstalS.

Iskra Sistemi je posel dobila na javnem razpisu. Zakon o javnem naročanju, ki sicer ne velja za firme kot je Mobitel določa, da je potrebno navesti podizvajalca, lahko pa v teku postopka nominiraš novega, če ga naročnik odobri.

Na razpisu je kandidiralo več kot 10 ponudnikov. Ponudba Iskre je bila nekaj nad milijon evrov, druga najcenejša ponudba je bila 100% dražja to je 2 milijona evrov.

Vsak ponudnik ima pravico, da si izbere kakršenkoli konzorcij, saj kot nosilec posla odgovarja za dobro izvedeno delo. Naročnik pa izbira izvajalca s katerim dobro sodeluje in je že dobro sodeloval.

Razpis je zahteval izpolnjevanje pogojev za vseh 1000 lokacij. Iskra je dala enako garancijo za sanacijo starih lokacij kot za nove. Obnovili so lepo število starih baznih postaj. Cena novega je bila pod 2.000 evrov in če to pomnožimo z 1.000 dobimo številko pod 2 milijona evrov, kar pomeni še vedno 400.000 ceneje kot drugi ponudnik, ki bi naredil vse na novo.

Mobitel jih je v času pogajanj neskončno "stiskal".

Dopis Mobitela so dobili po tistem, ko so začeli mediji kritično pisat o tem poslu; navajali so zamude ter da je kakovosti nekaterih komponent sporna.

Na sestanku je bilo ugotovljeno, da je bila mogoče pri 300 lokacijah zamuda 14 dni za kar se je izkazalo, da je zamuda na strani Mobitela zaradi slabe komunikacije med kontrolorji.

Glede kakovosti pa sta bila dva problema:

- en dajalnik je na nekaj lokacijah občasno kazal čudno informacijo, za kar je bilo ugotovljeno, da so morali tudi na željo Mobitela dodati konektor med dajalnikom in samim CNSom in da konektor ne deluje najbolje; zato so ga zamenjali.

- drug problem, ki se je pojavil predvsem na celjskem območju, je bil da so se nekako po polnoči CNS sistemi odklopili in jih je bilo potrebno resetirat. Šlo je za pet primerov.

Po sestanku je bilo ugotovljeno, da je Mobitel zadovoljen, ter ni bilo nobene informacije, da bi bilo kaj drastično narobe.

Še preden so v Iskri dobili prvo naročilnico, so se z Mobitelom dogovorili za dve testni lokaciji in sicer novega sistema in nadgradno že obstoječega. Mobitel je

izrazil, da starega noče ter da hoče novo opremo, in so upoštevali njihove zahteve.

Šele za tem so dobili prvo naročilnico.

Glede vode je bil manjš spor: ali senzor dvignejo 5 mm od tal, ali ga pustijo na tleh. Stališče izvajalca Iskre je bilo, da če je senzor na tleh, lahko že najmanjši kondenz javlja poplavo, če ga dvignejo za 5 mm bo pa javil vsako vodo. To so z naročnikom ustrezno rešili. Kar se tiče temperature, so vgradili nove senzore.

Glede napetosti pa gre za nov hardware, ki je vgrajen v nove in stare lokacije.

Na razpis Mobitela je Iskra Sistemi dala 10 ponudb, ki so vse označene od 1 do 10. Pogajanja so trajala eno leto. Vse ponudbe od 1 do 10 so označene, ker je tako zahteval naročnik. Zadnje tri so datirane na isti datum, vendar imajo različne zaporedne številke.

Na vprašanje ali so Iskra Sistemi spustili ceno v verziji ena 10 na račun izločitve sistema za neprekinjeno napajanje UPS, ki je bil kot zahteva v razpisnih pogojih priča odgovori pritrdilno. Ta sistem bistveno vpliva na višino cene ponudbe. Po mnenju priče so nato opozarjali tudi drugi. Priča je prepričan, da so tudi konkurenčni ponudniki imeli možnosti enakega postopka, saj jih je enkrat tudi srečal pri naročniku. Je pa bila njihova cena, cena Iskre, 1 milijon evrov daleč najnižja.

Po njegovih informacijah je bil InstalS ustanovljen decembra (2009). Z zaposlenimi so sodelovali že pred tem, še v stari firmi.

Kolikor je priči znano je v InstalS zaposlenih 15 ljudi in so od Iskre dobili 50.000 evrov in to ni nek znesek od katerega bi lahko celo leto živelo 15 ljudi.

Na 2. nadaljevanju 18. seje dne 28. septembra 2011 so bile zaslišane priče:
Primož Jantolek, Klavdij Godnič in Zoran Vehovar.

Primož Jantolek predsednik komisije za izbiro ponudnika za nadzor baznih postaj CNS,
v Mobitelu

je povedal, da je komisija v odločanje upravnem odboru predlagala dva ponudnika, ki sta podala tehnično najboljšo rešitev. Narejeno je bilo celotno vrednotenje ponudb po zahtevah in kriterijih, ki jih je približno 34. Zahteva pomeni pogoj in če ga ne izpolniš, ne moreš sodelovati ter v postopku odpadeš. Podjetje Iskra Sistemi je bilo po tehnično-finančni evalvaciji ocenjeno kot tretje, vendar ga je komisija vseeno predlagala upravnemu odboru.

Razpis je bil narejen za 300 kosov; za Mobitel je bila važna možnost kako obdržati obstoječi sistem. Poleg tega je bila pomembna tudi cena, pri kateri so bile med ponudniki ogromne razlike. Razlog, da so upravnemu odboru predlagali Iskra je tudi bil, ker bi v nasprotnem primeru zavrgli 700 že obstoječih sistemov.

Upravni odbor je bil seznanjen s točkovnim sistemom.

Sicer pa priča ni bil na seji upravnega odbora, ko se je ta odločal. So pa svoje odločitve in predloge predstavili glavnemu izvršnemu direktorju Mobitela.

Pogodba sklenjena med Mobitelom in Iskra Sistemi je bila skladna z razpisnimi pogoji povabila k oddaji ponudbe.

Pri dajanju ponudb so imeli vsi ponudniki enake možnosti.

Priča je seznanjena samo s tremi ponodbami Iskre in meni, da so vsi ostali ponudniki imeli enake možnosti; na komisijo so namreč prejeli le tri ponudbe Iskre. Cene ponodb so bile izjemno različne.

Cena je bila znižana na račun izločitve sistema za neprekinjeno napajanje UPS in sicer se je to rešilo z vezanjem na primarni vod. To je pocenilo posel in na to so jih opozarjali tudi ostali ponudniki tako, da so bili vsi v enakopravnem položaju.

Iskra Sistemi ob podpisu pogodbe ni navajala podizvajalcev, ker jih je najemala za opravila, ki ne dosegajo 10% posla.

Kako se je pa po tem ta pogodba izvajala, pa ni več v pristojnosti priče.

Glede vzdrževanja sistema je bilo vsem ponudnikom pojasnjeno, da bo Mobitel sam izvajal vzdrževanje, saj ima ustrezno ekipo.

Klavdij Godnič, glavni izvršni direktor Mobitela v času od marca 2007 do februarja 2010

Mobitel je upošteval rezultate komisije za izbiro ponudnika. Ker je znesek presegal višino, za katero je bil kot izvršni direktor pooblaščen, je odločitev sprejel upravni odbor. Soglasno so se odločili za Iskra Sisteme. Razlog je bila dvakrat nižja cena, možnost lastnega vzdrževanja sistema, poznavanje sistema, ter omogočanje kontinuitete že obstoječemu instaliranemu sistemu.

K sodelovanju je bilo povabljenih preko deset firm, v ožji izbor sta prišli dve in sicer Kolektor Sinabit in Iskra Sistemi, s katerima so bili narejeni testi. V teh testnih komisijah priča ni sodeloval, ker je šlo za tehnična vprašanja.

Da je Iskra Sistemi oddal 10 ponodb priči ni znano.

Vsi ponudniki so bili enakopravno obravnavani, pritiskov, da bi posel dobila Iskra, ni bilo.

Pogodbo o sodelovanju z Iskro je podpisal, pripravile pa so jo ustrezne pravne službe. Predsednik komisije Primož Jantolek ni vplival nanj.

Glede kasnejših opozoril izvajalcu Iskri, da ne upoštevajo določbe iz podpisane pogodbe, priča navaja, da je bilo to verjetno po njegovem odhodu iz Mobitela; odšel je marca 2010.

Priča je navedla, da je v razpisih možno izbrati najnovejši in najmodernejši sistem, ki je drag, ali pa izbrati možnost vzdrževanja obstoječega. Ker je bila ponudba Iskre vzdrževanje obstoječega sistema, ki že tri leta ni bil vzdrževan in je nastajala poslovna škoda, za polovico cene novega, so se odločili za to ponudbo.

Dogovorjeno je bilo, da se vsi obstoječi sistemi, bilo jih je nekje med 500 in 600 obnovijo ter vzpostavijo na stanje garancije in v preostalem pa se instalirajo novi sistemi.

Priča je bil opozorjen, da je tehnologija Ultrinih sistemov stara, nikakor pa ne zastarela. Vseh 600 sistemov je namreč še delovalo in s tem, da se garancijski čas podaljša kot za nove, je bila to ugodna rešitev.

Družbe InstalS priča ne pozna.

Mobitel je imel v tistem času okrog 1.050 ali 1.056 baznih postaj. Pod alarminim sistemom jih je bilo okrog 800. Ker sistem tri leta ni bil vzdrževan, se je od teh 800 delno pokvarilo, oziroma je bilo nefunkcionalnih približno 200 postaj.

Pogodba je zahtevala pregled in obnovo obstoječih, ki ne delujejo in nadgradnjo oziroma instalacijo manjkajočih z novimi.

Eden glavnih razlogov je bil tudi to, da softwar, ki je nadzoroval te bazne postaje, ni bil vzdrževan. Če bi padel ta model, bi imel Mobitel velike težave pri

nadzoru baznih postaj. Za čas prehodnih 6 ali 7 mesecev ali leto dni, kolikor se potrebuje za instalacijo novih baznih postaj, bi bil riziko prevelik. To je bil tudi eden ključnih momentov, da je šel Mobitel v nadgradnjo že obstoječega in je izbral Iskro Sisteme.

Kolektor Sinabit je bil tudi povabljen k testiranju in je bil tehnološko najboljši ter boljši od obstoječega sistema. Vendar tehnologija Iskre, ki je bila izbrana, povsem zadošča za potrebe Mobitela.

Zoran Vehovar, se je v Mobitelu zaposlil leta 1996. Leta 2006 je postal direktor enote

za omrežje, leta 2009 je prevzel enoto za tehnologijo ter informatiko. Od leta 2010 je na zaposlen na Telekomu.

Priča v nadaljevanju razloži kaj je CNS nadzorni sistem v baznih postajah. Ko je prevzel enoto omrežje je bil sistem CNS že precej zastarel. Tudi Ultri so takrat odpovedali pogodbo, ker je bil sistem takrat star pet ali šest let, morda tudi več in so želeli preveriti na trgu ali obstaja kašna boljša ponudba, modernejša ali so tudi cene prave. Citat: "in smo se odločili, da bomo šli v razpis že takoj. S tem, da smo potem pač iskali sredstva za to zadevo." (konec citata). Priča pove, da so odpovedali pogodbo za vzdrževanje CNS sistemov. Vzdrževali so sami, kolikor so najbolj vedeli in znali. Počasi so začeli pripravljati razpis. Po izjavi priče je bil le ta pripravljen leta 2008. Meni da se je prijavilo 15. potencialnih ponudnikov. Na vprašanje, ali je bil seznanjen z pismom Mobitela Iskri Sistemom v katerem so vpisane tehnične napake pri implementaciji sistema in kršenja pogodbenih določb, priča razloži, da so ga o tem seznanili kolegi, čeprav takrat za to ni bil več neposredno odgovoren. Pove, da je sodelavcu svetoval naj zahtevajo izpolnitev vseh pogodbenih obveznosti, če pa se le te ne bi odpravile pa še kakšne bolj radikalne ukrepe. Po vedenju priče naj bi bila večina pomanjkljivosti odpravljenih. Priča v nadaljevanju razloži, kako je bil rešen sistem električnega napajanja UPS sistema, ki naj ne bi bila takšna kot je bilo zahtevano v razpisni dokumentaciji. Meni, da so bila neka odstopanja v avtonomiji, kar pomeni, koliko časa naj bi sistem deloval brez standardnega električnega napajanja. Po njegovem mnenju je na zahtevo komisije ta zahteva bila izpolnjena. O tem da Iskra Sistemi v razpisni dokumentaciji niso najavili podizvajalca priča ni vedela ničesar. Citat izjave priče: "Celo na dveh sestankih, kjer so bili prisotni predstavniki Iskre, Peter Goltnik, ne vem nekaj gospodov, sem jih tudi eksplicitno vprašal, kaj je z Ultro, kakšen je naš odnos do Ulte. Ker vedno si želimo, glejte ko delamo razpise, si vedno želimo čim bolj direktne povezave z izvajalcem, ne vmes nekih slamnatih podjetij, ki nimajo znanja. In takrat mi je bilo eksplicitno naročeno, da so oni prevzeli, da so Iskra Sistemi prevzeli to od Ulte v celoti, z znanjem in vsem vred, in da Ulte ni več zadaj. In to smo zahtevali tudi, da gre v pogodbo. O podizvajalcih, kakršnih koli pa jaz ne vem nič in tudi ni bilo takrat nikoli tega rečeno."

Priča izjavi, da ne ve kdaj je bila firma Instal S ustanovljena. S podatkom je bil seznanjen iz medijev. To bi se naj zgodilo v času, ko je odločitev na Mobitelu o izvajalcu že padla in to takrat, ko je bila pogodba z izvajalcem Iskra Sistemi podpisana. Na vprašanje ali je bil seznanjen z natančnim sistemom vrednotenja prispelih ponudb in rezultati vrednotenja ponudnikov (po informacijah je posel dobila firma Iskra Sistemi, ki je dobila šele tretjo najvišjo oceno) priča izjavi (citat): "Ja, bil sem seznanjen, vendar je treba razumeti, da smo govorili o

varianti A in B. Po novi varianti sigurno ne bi, mislim, če bi šli v obnavljanje sistema, sigurno ne bi Iskra sistemi tu prevladali." (konec citata).

Na vprašanje, ali so po njegovem tudi drugi ponudniki bili seznanjeni s tem, da ni potrebna nova oprema ampak se lahko obnovi stara seznanjeni tudi drugi ponudniki. Iskra Sistemi so namreč predložili kar deset ponudb kar pomeni, da so sproti prilagajali ponudbe. Vsi ostali ponudniki so predložili samo eno ponudbo s pogoji, kot so bili predpisani v razpisni dokumentaciji. Priča izjavi, da pri teh nadaljnjih pogovorih ni sodelovala, ve pa da je bilo več ponudb in da je bila sprejeta tista, ki jo je sprejel takratni upravni odbor še nekoliko znižana.

Na vprašanje ali se mu zdi smiselno izvesti razpis za novo opremo, če se je podjetje odločilo za nadgradnjo starega sistema za kar je verjetno vedela samo Iskra Sistemi ostali ponudniki pa ne in niso bili v enakopravnem položaju priča izjavi, da tega takrat tega niso vedeli, da ne bo zamenjala starega sistema, kljub zahtevi v razpisu.

Na vprašanje ali priča lahko opredeli tehnologijo Iskre Sistemi kot odprto tehnologijo (kot je zahteva v razpisni dokumentaciji) priča pove (citat): "Veste, tu pri nobenem ponudniku ni možno o neki povsem odprti tehnologiji govoriti, ker vsak ponudnik - tu ni nekih standardov, da bi kar enostavno enote med sabo zložili od različnih proizvajalcev. Po mojem vedenju ne." (konec citata)

Na vprašanje koliko je Mobitel v tistem času, ko je bil na funkciji opravil poslov z Ultro priča pove, da v času ko je bil sam odgovoren za karkoli, nič. Ne ve za nobeno pogodbo, ki bi jo bil podpisal. Ravno obratno priča pove, da so celo odpovedali pogodbo od prej.

Glede na to, da je priča bila v Mobitelu zaposlena pred letom 2006, ko je postala direktor enote Omrežje na vprašanje, ali se spomni ali so pred letom 2006 poslovali z Ultro pove (citat): "ja, ja, ja. Z Ultro se je delalo, koliko poznam, kar ves čas, se pravi ko nisem bil odgovoren, ampak z Ultro se je delalo na dveh ali treh segmentih. In so bili vseeno proti celotni mobilni tehnologiji relativno majhni." (konec citata)

Na vprašanje ali je Gregor Golobič kakor vplival na njihove odločitve je priča izjavil, da na njega nikakor ne. Nikoli ga naj ne bi srečal, ga ne pozna osebno. Nanj ni nihče vplival, razen njegov direktor, ki je dejal, dajmo izbrati opcijo, ki je dovolj dobra.

BISTVENE UGOTOVITVE:

1. Po prispeli dokumentaciji, s katero razpolaga komisija, je Iskra Sistemi predala tri ponudbe (po izjavi prič pa kar deset, in so označene od 1.1 do 1.10. Komisija razpolaga samo s ponodbami 1.8, 1.9 in 1.10).
Vsi ostali ponudniki so oddali samo eno ponudbo (po dokumentaciji, ki jo je prejela komisija).
2. Odločitev o izboru izvajalca je bila sprejeta 10.11.2009
Instal S (podjetje bivših zaposlenih na Ultri) je bilo registrirano 21.01.2010.
Podjetje je bilo kasneje izbrano kot podizvajalec.
Pogodba z Iskra Sistemi pa je bila podpisana 02.03.2010
3. Iskra Sistemi ni navedla podizvajalca v ponudbi kot je bila zahteva v razpisni dokumentaciji.
4. Pogodba za izvajanje CNS Sistema je bila podpisana z Iskra Sistemi brez novega sistema za neprekinjeno napajanje, ki pa je bil pogoj v razpisu. Po dokumentaciji, ki je komisiji na razpolago to pri ostalih ponudnikih ni slučaj.
5. Prve montaže CNS Sistema niso potekale v skladu s pogodbo - niti časovno niti kvalitetno. Potrebna je bila urgencia investitorja.
6. Razpisni pogoji so bili za novo opremo, izbrana pa je bila ponudba samo za obnovo (prenovo). To je pravica investitorja. Vendar na osnovi dokumentacije, ki jo ima komisija na razpolago drug prijavitelci na razpis razen izbranega ponudnika o tem niso bili seznanjeni in so zaradi tega bili nekonkurenčni pri ceni. Po mnenju prič so bili s tem seznanjeni tudi drugi vendar iz prispele dokumentacije to ne izhaja.
7. Po mnenju priče sprejeti sistem ni odprt kot je bila zahteva v razpisu.

PREDLOGI SKLEPOV:

1. Državni zbor soglaša z ugotovitvami poročila preiskovalne komisije, ter jih v celoti podpira.
2. Državni zbor pričakuje od Vlade Republike Slovenije ter pristojnih institucij, da bodo vsebino poročila preiskovalne komisije upoštevale ter ustrezno ukrepale.
3. Državni zbor predlaga Vladi Republike Slovenije, da kot večinski lastnik Nove Ljubljanske Banke preko nadzornih institucij v celoti preveri delovanje te banke s poudarkom na kontroli dodeljevanja politično motiviranih kreditov.
4. Državni zbor predlaga Vladi Republike Slovenije, da pri Banki Slovenije, ki je izključno v državni lasti, da preveri njeno izvajanje 11. člena zakona o Banki Slovenije, ki med drugim navaja, da je Banka Slovenije odgovorna za splošno likvidnost bančnega sistema v državi ter, da se dosledno upšteva določila Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic.
Banka Slovenije naj še posebno pozornost posveti načinu zavarovanja odobrenih kreditov.
5. Državni zbor predlaga Vladi Republike Slovenije, da zagotovi nemoteno pridobivanje podatkov, ki jih v zvezi s predmetom preiskave kot delovno telo Državnega zbora, zahteva posamezna preiskovalna komisija.
6. Državni zbor predlaga Vladi Republike Slovenije, da zakonsko uredi način legalnega ter promptnega pridobivanja podatkov o firmah, ki jih v povezavi s kapitalom slovenskega izvora odpirajo fizične in pravne osebe v tujini, še posebej v t.i. davčnih oazah.
7. Državni zbor priporoča pravnim osebam v večinski ali delni državni lasti, da pri razpisanih javnih naročilih dosledno spoštujejo področno pravno ureditev, način razpisa, zahteve iz razpisnih pogojev ter vrstni red izpolnjevanja razpisnih pogojev posameznega prijavitelja.

Predsednik
Rudolf Petan

